

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/84/2014
Identifikačné číslo spisu: 1011201372
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2016
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1011201372.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eleny Kováčovej v právnej veci žalobcu: AUTO-AZ s.r.o., so sídlom Pekárska 11, 917 01 Trnava, IČO: 35 797 541, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2355/2011-3.3, číslo notifikácie SK 000191 zo dňa 03. júna 2011, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 145/2011-181 zo dňa 17. júna 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 145/2011-181 zo dňa 17. júna 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti č. 2355/2011-3.3, číslo notifikácie SK 000191 zo dňa 03.06.2011, ktorým žalovaný vzniesol námietky voči žalobcovi ako oznamovateľovi podľa čl. 2 bod 19 Nariadenia Rady EP a Rady č. 1013/2006 o preprave odpadu, odpadové olovené akumulátory v množstve 3000 ton, ktoré mali byť vyvezené na spracovanie do Poľska v spoločnosti ORZEL BIALY S.A. 14-902 Bytom.

Krajský súd uviedol v odôvodnení rozhodnutia, že podľa § 23 ods. 1 zákona č. 223/2001 Z. z., cezhraničnú prepravu odpadov z iného členského štátu do Slovenskej republiky, cezhraničnú prepravu odpadov zo Slovenskej republiky do iného členského štátu, dovoz odpadov z iného ako členského štátu do Slovenskej republiky, vývoz odpadov zo Slovenskej republiky do iného ako členského štátu a tranzit odpadov (ďalej len „cezhraničný pohyb odpadov“) ustanovujú osobitné predpisy s odkazom na Nariadenie Rady (EHS) č.1013/2006 zo 14.06.2006 o preprave odpadu v platnom znení a že podľa § 23

ods. 5 zákona č. 223/2001 Z. z., ak ministerstvo uplatňuje námietky, vychádza z cieľov programu Slovenskej republiky v súlade s čl. 11-12 Nariadenia ES č. 1013/2006.

Krajský súd konštatoval, že z administratívneho spisu predloženého žalovaným zistil, že žalobca žiadosťou zo dňa 15.12.2010, ktorú obdržal žalovaný dňa 22.12.2010, požiadal žalovaného o vydanie súhlasu na vývoz odpadov za účelom zhodnotenia podľa Nariadenia ES č. 1013/2006 o preprave odpadov o súhlas na vývoz odpadov - olovené batérie v množstve 3000 ton za účelom zhodnotenia do Poľskej republiky. Následne žalovaný výzvou o doplnenie zo dňa 10.01.2011, ktorú žalobca obdržal dňa 17.01.2011, vyzval žalobcu na doplnenie tejto žiadosti; dňa 15.03.2011 odpoveďou na výzvu, ktorú obdržal žalovaný dňa 15.03.2011, doplnil žalobca svoju žiadosť o „Alternatíva prepravnej trasy a dĺžka v km“; žalovaný výzvou zo dňa 08.04.2011, ktorú žalobca obdržal dňa 21.04.2011, požiadal žalobcu o doplnenie žiadosti; žalobca doplnil žiadosť dňa 23.05.2011, ktoré doplnenie obdržal žalovaný dňa 31.05.2011, doložil žalobca Zmluvu o obchodnej spolupráci zo dňa 09.11.2001 spolu s dodatkami 2 až 4, ako aj rozhodnutie č. SR-II6620-6622/240/098/D/02-popis technológie - 2ks, rozhodnutie č. SR-IV/6618/Byt/P/25/13/04-popis technológie - 2ks, popis spôsobu nahlasovania zásielok odpadu - 2 ks; hore uvedené 4 ks rozhodnutí Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava; rozhodnutie žalovaného zo dňa 03.06.2011, ktoré obdržal žalobca dňa 15.06.2011. Krajský súd uviedol, že podľa čl. 4 bod 1. prvého pododseku Nariadenia o preprave odpadu, oznamovateľ uvedie v doklade o oznámení alebo k nemu pripojí informácie a dokumentáciu podľa prílohy II časti 1. Oznamovateľ uvedie v doklade o pohybe alebo k nemu pripojí informácie a dokumentáciu uvedenú v prílohe II časti 2 v rozsahu, aký je možný v čase podania oznámenia a že podľa čl. 4 bod 2. druhého pododseku Nariadenia o preprave odpadu, oznámenie sa považuje za náležité vyplnené, ak príslušný orgán miesta odoslania skonštatuje, že doklad o oznámení a doklad o pohybe boli vyplnené v súlade s prvým pododsekom.

Ďalej krajský súd v odôvodnení uviedol, že podľa čl. 7 bod 1., 2. 3., 4. Nariadenia o preprave odpadu, keď príslušný orgán miesta odoslania dostane náležité vyplnené oznámenie, ako je opísané v článku 4 bode 2 druhom pododseku, ponechá si kópiu tohto oznámenia, oznámenie pošle príslušnému orgánu miesta určenia, ďalšie kópie oznámenia pošle všetkým príslušným orgánom tranzitu a o tom odoslani informuje oznamovateľa. Toto urobí do troch pracovných dní odo dňa prijatia oznámenia. Ak nie je oznámenie vyplnené správne, príslušný orgán miesta odoslania vyžiada od oznamovateľa informácie a dokumentáciu podľa článku 4 bodu 2 druhého pododseku. Toto urobí do troch pracovných dní odo dňa prijatia oznámenia.

V takomto prípade má príslušný orgán miesta odoslania na splnenie odseku 1 tri pracovné dni odo dňa prijatia požadovaných informácií a/alebo požadovanej dokumentácie. Príslušný orgán miesta odoslania môže do troch pracovných dní odo dňa prijatia správne vyplneného oznámenia, ako je to opísané v článku 4 bodu 2 druhom pododseku, rozhodnúť o tom, že nebude s týmto oznámením konať ďalej v prípade, ak má voči preprave námietky v súlade s článkami 11 a 12. O tomto rozhodnutí a o svojich námietkach okamžite informuje oznamovateľa. Ak do 30 dní odo dňa prijatia oznámenia príslušný orgán miesta odoslania neodoslal oznámenie, ako sa to vyžaduje v odseku 1, poskytne oznamovateľovi na základe jeho žiadosti odôvodnené vysvetlenie. Toto neplatí v prípade, ak sa žiadosti o informácie, na ktorú odkazuje odsek 3, nevyhovelo.

Ďalej krajský súd poukázal na čl. 12 bod 1 písm. d/ Nariadenia o preprave odpadu, ak sa podalo oznámenie o plánovanej preprave odpadu určeného na zhodnotenie, príslušný orgán miesta určenia a príslušný orgán miesta odoslania môže do 30 dní po dni odoslania potvrdenia príslušného orgánu miesta určenia podľa článku 8 vzniesť odôvodnené námietky na základe jedného alebo viacerých nasledujúcich dôvodov a podľa zmluvy ak oznamovateľ alebo príjemca bol už predtým odsúdený za nezákonnú prepravu alebo niektoré iné nezákonné konanie v súvislosti s ochranou životného prostredia. V tomto prípade môže príslušný orgán miesta odoslania a príslušný orgán miesta určenia odmietnuť podľa vnútroštátnych právnych predpisov každú prepravu, na ktorej sa zúčastňuje príslušná osoba.

Krajský súd ustálil, pokiaľ išlo o žalobcovu námietku, že napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože nedodrжал žalovaný postup stanovený v čl. 7 bod 3 a čl. 9 bod 1 Nariadenia o preprave odpadu, že z pripojeného administratívneho spisu zistil, že žalobca podal dňa 22.12.2010 Žiadosť o vydanie súhlasu na vývoz odpadov za účelom zhodnotenia - olovené batérie v množstve 3000 ton podľa Nariadenia ES č. 1013/2006 za účelom zhodnotenia do Poľskej republiky. Dňa 17.01.2011 obdržal žalobca od žalovaného Výzvu na doplnenie - Cezhraničná preprava nebezpečných

odpadov z územia Slovenskej republiky za účelom zhodnotenia, nakoľko žalobcovo oznámenie nebolo kompletne. Žalovaný určil žalobcovi lehotu 60 dní na doplnenie oznámenia. Dňa 15.03.2011 bolo žalovanému doručená žalobcova Odpoveď na výzvu na doplnenie oznámenia o cezhraničnej preprave. Dňa 21.04.2011 obdržal žalobca od žalovaného Výzvu o doplnenie - Cezhraničná preprava nebezpečných odpadov z územia Slovenskej republiky za účelom zhodnotenia, pretože oznámenie žalobcu ani po doplnení nebolo kompletne. Žalovaný určil žalobcovi lehotu 60 dní na doplnenie oznámenia. Dňa 31.05.2011 obdržal žalovaný od žalobcu Doplnenie žiadosti. Žalovaný vydal dňa 03.06.2011 číslo podania: 2355/2011-3.3, 34831/2011, číslo notifikácie: SK 000191 rozhodnutie ako príslušný orgán miesta odoslania podľa čl. 2 bod 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o preprave odpadov. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí vzniesol námietky voči plánovanej cezhraničnej preprave nebezpečných odpadov na účely zhodnotenia z územia Slovenskej republiky na územie Poľskej republiky v celkovom množstve 3000 ton, podľa čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia o preprave odpadov. Ako dôkazy pripojil právoplatné rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava č. 4396102709/7957-31925/Kuc zo dňa 30.09.2009, č. 4396101109/4800-12848/Kuc zo dňa 27.04.2009, č. 4396107206/6101-Sí zo dňa 05.12.2006, č. 4396103705/6257-Oz zo dňa 13.12.2005.

Krajský súd preto dospel k záveru na základe zistení z administratívneho spisu, že postup žalovaného bol v súlade s čl. 7, nakoľko vydal napadnuté rozhodnutie v lehote, až po správne vyplnenom oznámení a námietky vzniesol podľa čl. 12 bod 1 písm. d/ Nariadenia o preprave odpadu. Krajský súd považoval konanie žalovaného, ktorým žiadal od žalobcu doklady uvedené vo výzvach adresovaných žalobcovi (zo dňa 10.01.2011 a 08.04.2011) za právne opodstatnené a v súlade s Prílohou II, časť 1, bod 22 Nariadenia o preprave odpadu.

Krajský súd námietku žalobcu, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo vydané na základe neexistujúceho, a teda neúčinného právneho predpisu, pretože čl. 12 ods. 1 písm. d/ podľa krajského súdu Nariadenie o preprave odpadu výslovne uvádza, že príslušný orgán miesta odoslania môže odmietnuť „podľa vnútroštátnych právnych predpisov“ každú prepravu, považuje za právne neopodstatnenú, a preto sa krajský súd stotožnil s tvrdením žalovaného uvedeným vo vyjadrení k žalobe: „že slovné spojenie „podľa vnútroštátnych predpisov“ sa nemôže vzťahovať na samotný dôvod odmietnutia (ktorý je jednoznačne daný priamo Nariadením o preprave odpadu), ale na skutočnosť, že príslušný orgán je pri odmietnutí prepravy povinný postupovať podľa vnútroštátnych právnych predpisov. To znamená, že postup tohto orgánu pri vznesení námietok (nie však samotný dôvod vznesenia námietok) pri odmietnutí prepravy má byť (v rozsahu, ktorý nie je upravený priamo Nariadením o preprave odpadu) upravený vo vnútroštátnych právnych predpisoch.“

Krajský súd konštatoval, že takýmto predpisom je zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ustanovení § 23 ods. 5 je stanovené, že ak ministerstvo uplatňuje námietky, vychádza z cieľov programu Slovenskej republiky. Pri odkaze 48 k § 23 ods. 5 uvedenom pri slove námietky sa uvádza čl. 11 a 12 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006.

Krajský súd poukazujúc na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a čl. 7 ods. 5 Ústavy SR, uviedol, že Slovenská republika vstúpila 01.05.2004 do Európskej únie. Primárnym právom tvoriacim základný prameň eurointegrácie v Európskych spoločenstiev je Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, ktoré sú najdôležitejšou súčasťou primárneho práva. Zmluva o založení ES vytvorila vlastný právny poriadok, ktorý sa okamihom nadobudnutia jej platnosti stal nedeliteľnou súčasťou právnych poriadkov členských štátov, a ktorý vnútroštátne súdy musia aplikovať. Vytvorením Spoločenstva na dobu neurčitú s vlastnými inštitúciami, s vlastnou spôsobilosťou na práva a povinnosti, spôsobilosťou na právne úkony a spôsobilosťou konať na medzinárodnej úrovni a najmä reálnymi právomocami vyplývajúcimi z obmedzenia právomocí štátov alebo presunu právomocí štátov Spoločenstva, obmedzili tieto štáty, aj keď len v obmedzených oblastiach, svoje zvrchované práva, a vytvorili tak systém práva uplatniteľný na ich štátnych príslušníkov a aj na ne samotné. Prednostné postavenie práva Spoločenstva je potvrdené článkom 189, v zmysle ktorého „nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch“ (rozsudok SD 6/64 vo veci Costa/ENEL).

Krajský súd poukázal následne na čl. 288 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ (bývalý čl. 249 ods. 2 ZES), teda, že Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. A preto pokiaľ žalobca podal Žiadosť o vydanie súhlasu na vývoz odpadov

za účelom zhodnotenia podľa Nariadenia ES č. 1013/2006 o preprave odpadu žalovaný vydal napadnuté rozhodnutie taktiež podľa uvedeného Nariadenia.

Tvrdenie žalobcu, že žalovaný vydal rozhodnutie bez existencie vnútroštátnej právnej úpravy umožňujúcej vznesenie námietok nemohol na základe Nariadenia o preprave odpadov vznieť námietky proti plánovanej preprave podľa čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia o preprave odpadu. Krajský súd sa preto nestotožnil s uvedeným tvrdením žalobcu, poukazujúc na to, že je nielen nepotrebné, ale dokonca zakázané preberať Nariadenia ako celok do vnútroštátnej právnej normy, ako je to v prípade smerníc, pretože by to ohrozilo súčasnú a jednotnú aplikáciu Nariadenia v celom Spoločenstve. Transpozícia Nariadenia by totiž mohla zakryť úniový pôvod práv a povinností v Nariadení obsiahnutých a mohla by tiež vyvolať pochybnosti o dátume účinnosti týchto práv a povinností, ktoré sú účinné dvadsiatym dňom od uverejnenia Nariadenia v Úradnom vestníku Európskej únie, ak nie je v Nariadení uvedené inak, a nie dňom, kedy by nadobudli účinnosť vnútroštátne ustanovenia, do ktorých bolo nariadenie prebraté. Vnútroštátny predpis reproduktujúci obsah Nariadenia (prípadne iného úniového priamo aplikovateľného aktu) nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť povahu tohto aktu vrátane jeho priamej aplikovateľnosti ani súvisiacu právomoc Súdneho dvora rozhodovať o výklade a platnosti tohto aktu (Váriola, 34/73, 10.10.1973, Zb. s. 981, bod 10, 11 a 15).

Na základe toho dospel krajský súd k záveru, že žalovaný postupoval v súlade s Nariadením o preprave odpadu, a preto žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi súd nepriznal náhradu trov konania. Žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie vrátane doplnenia a domáhal sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vráti mu vec na ďalšie konanie, alebo aby alternatívne zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby mu odvolací súd priznal právo na náhradu trov konania.

Svoje odvolanie odôvodnil tým, že prvostupňový súd svoje rozhodnutie nezdôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a rozsudok krajského súdu považuje za arbitrárny. Poukázal na to, že krajský súd sa dostatočne nevysporiadal s tvrdeniami žalobcu a riadne nevysvetlil postup žalovaného podľa čl. 7 Nariadenia 1013/2006.

Žalobca uviedol, že podľa jeho názoru mal žalovaný postupovať v súlade s čl. 7 Nariadenia č. 1013/2006 tak, že [ak by oznámenie žalobcu považoval za náležité vyplnené] mal oznámenie poslať príslušnému orgánu miesta určenia; alebo [ak oznámenie nebolo vyplnené správne] mal od žalobcu vyžiadať informácie a dokumentáciu za účelom jeho doplnenia; alebo mal rozhodnúť o tom, že nebude s týmto oznámením konať ďalej v prípade, ak má voči preprave námietky v súlade s článkami 11 a 12 Nariadenia č. 1013/2006; a to všetko vždy do troch pracovných dní odo dňa prijatia oznámenia, t.j. do troch pracovných dní odo dňa 22.12.2010. Táto lehota troch pracovných dní znamená, že žalovaný mal konať dňa 23.12.2010, 27.12.2010 alebo v posledný deň lehoty, a to dňa 28.12.2010. Žalovaný však nekonal a do troch pracovných dní nerozhodol v súlade s čl. 7 Nariadenia.

Podľa žalobcu žalovaný zdanlivo postupoval najprv akoby podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia č. 1013/2006 a vyzval žalobcu na doplnenie oznámenia, avšak až so značným časovým odstupom po uplynutí lehoty troch pracovných dní stanovenej Nariadením. Samotný žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 12.10.2011 (viď str. 10 vyjadrenia žalovaného k žalobe) uvádza, že postupoval podľa ust. čl. 7 ods. 2 Nariadenia č. 1013/2006 a následne po doplnení oznámenia žalobcu, keď ho už žalovaný považoval za „doplnené“, sa žalovaný (svojevoľne) rozhodol postupovať podľa ust. čl. 7 ods. 3 Nariadenia č. 1013/2006.

Žalobca zdôraznil, že žalovaný dňa 03.06.2011 vydal rozhodnutie podľa čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia č. 1013/2006 o vznesení námietok. Žalovaný nikdy nevydal rozhodnutie podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia č. 1013/2006 o tom, že nebude s oznámením žalobcu ďalej konať (z dôvodu, že má voči preprave námietky v súlade s čl. 11 a 12 Nariadenia č. 1013/2006. Ďalej poukázal na to, že ani zákon č. 223/2001 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase (december 2010 až jún 2011) vo štvrtjej časti neupravuje žiaden procesný postup a nemožno ho preto považovať na základe procesnej úpravy predpokladanej Nariadením č. 1013/2006, že procesný postup musí byť upravený vnútroštátnymi predpismi, a v rozhodnom čase príslušné vnútroštátne predpisy - všeobecné právne predpisy o správnom konaní, boli ex lége vylúčené, a procesný postup nebol upravený ani v žiadnom inom zákone

(a to ani v zákone č. 223/2001 Z. z.) nie je možné dôjsť k záveru, že by žalovaný vôbec bol oprávnený vzniesť námietku, pretože by konal nielen v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj v rozpore s Nariadením č. 1013/2006, ktoré predpokladá, že členské štáty vytvoria (pre vznesenie námietky podľa čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia č. 1013/2006) priestor na procesný postup vnútroštátnymi predpismi, čo možno vnímať ako vnútroštátnymi predpismi ako napr. všeobecnými predpismi o správnom konaní.

Žalobca má za to, že súd prvého stupňa nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku porušil jeho základné právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Napadnutý rozsudok nie je dostatočne odôvodnený a nie je ani v súlade s ústavnými princípmi ani v súlade so zákonnými požiadavkami § 157 ods. 2 OSP.

V prvom rade súd prvého stupňa vôbec neodôvodnil, prečo sa v odvolaní napadnutom rozsudku odklonil od záverov svojho rozhodnutia č. k. 3S 145/2011-146 zo dňa 17.07.2012, v ktorom súd prvého stupňa dospel k rovnakému záveru ako žalobca v žalobe, ktoré síce bolo zrušené odvolacím súdom, ale len z jediného dôvodu, a to že sa súd prvého stupňa v odôvodnení nevysporiadal dostatočne s námietkami žalovaného. Namiesto toho, aby sa súd prvého stupňa v odôvodnení argumentačne vysporiadal s námietkami žalovaného, rozhodol opačne, pričom sa v odôvodnení vôbec nevysporiadal so zmenou právnych záverov ani s dôvodmi uvedenými žalobcom.

Záverom žalobca uviedol, že napadnutý rozsudok nie je dostatočne odôvodnený. Odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je v súlade s § 157 ods. 2 OSP a žalobca ho považuje za arbitráry. Právo žalobcu na súdnu a inú právnu ochranu (spravodlivý proces) podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené. Súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal s viacerými podstatnými argumentmi žalobcu. Súd prvého stupňa prekvapivo rozhodol v neprospech žalobcu potom, ako neopodstatnene a neodôvodnene zmenil svoj právny názor na vec. Je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd zmenil svoj právny názor na vec bez zrejmeho dôvodu (nový skutočnosť). Súd prvého stupňa ďalej ani neodôvodnil postup žalovaného v zmysle príslušných ustanovení Nariadenia č. 1013/2006, ani ako pri svojom rozhodnutí použil ust. § 23 ods. 5 zákona č. 223/2001 Z. z. účinné v rozhodnom čase. Súd prvého stupňa nemal žiaden dôvod odkloniť sa od svojho prvého rozhodnutia vo veci, aj keď nenadobudlo právoplatnosť a bolo zrušené. Súd sa mal zamerať na dôslednejšie odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súd v predmetnom konaní by mali dôsledne zvážiť výklad Nariadenia č. 1013/2006, a to najmä čl. 4, čl. 7, čl. 8, čl. 9 a čl. 12 Nariadenia č. 1013/2006, predovšetkým zohľadniť rozdiel v rozhodnutiach príslušného orgánu podľa ust. čl. 7 ods. 3 a ust. čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia č. 1013/2006. Žalovaný ako príslušný orgán štátnej správy nemal vytvorený procesný postup na vznesenie námietky podľa ust. čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia č. 1013/2006, pričom súd prvého stupňa sa s vecou nevysporiadal vôbec, nielo presvedčivo.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa žalovaného je žalobcova interpretácia ustanovenia čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia, ku ktorej dospel žalobca nesprávna. Predmetné ustanovenie obsahuje v prvej časti písm. d/ jednoznačné vymedzenie dôvodu, na základe ktorého je možné vzniesť námietku, a to existencia právoplatného rozhodnutia, ktorým bol oznamovateľ alebo príjemca predtým odsúdený za nezákonnú prepravu alebo niektoré iné nezákonné konanie v súvislosti s ochranou životného prostredia. Uvedené vymedzenie dôvodu na vznesenie námietok je pritom dostatočne určité. Opätovné vymedzenie tohto (jednoznačne definovaného) dôvodu vo vnútroštátnom práve by vzhľadom na závažnosť a priamu uplatniteľnosť Nariadenia bolo nielen nepotrebné a duplicitné, ale aj neúčelné.

Podľa žalovaného Nariadenie neukladá členským štátom povinnosť upraviť si dôvody vznesenia námietok vo vnútroštátnej právnej úprave. Výpočet dôvodov na vznesenie námietok je navyše taxatívny a akákoľvek transpozícia týchto dôvodov do vnútroštátnej právnej úpravy, ktorej následkom by bolo ich obmedzenie, pozmenenie alebo oslabenie, by bolo v rozpore s článkom 288 Zmluvy o fungovaní EÚ (pôvodný článok 249 ZES).

Žalovaný uviedol, že podľa čl. 4 bodu 2 druhého pododseku Nariadenia „Oznámenie sa považuje za náležité vyplnené, ak príslušný orgán miesta odoslania skonštatuje, že doklad o oznámení a doklad o pohybe boli vyplnené v súlade s prvým pododsekom“ (t. j. v doklade o oznámení sú uvedené alebo sú k

nemu pripojené informácie a dokumentácia podľa prílohy II časti 1 Nariadenia a v doklade o pohybe sú uvedené alebo sú k nemu pripojené informácie a dokumentácia uvedená v prílohe II časti 2 Nariadenia v rozsahu, aký je možný v čase podania oznámenia). A že podľa čl. 7 Nariadenia ďalej platí, že „(2) Ak nie je oznámenie vyplnené správne, príslušný orgán miesta odoslania vyžiada od oznamovateľa informácie a dokumentáciu podľa článku 4 bodu 2 druhého pododseku. Toto urobí do troch pracovných dní odo dňa prijatia oznámenia. V takom prípade má príslušný orgán miesta odoslania na splnenie odseku 1 tri pracovné dni odo dňa prijatia požadovaných informácií a/alebo požadovanej dokumentácie.“ Čl. 7 Nariadenia ďalej ustanovuje: „(3) Príslušný orgán miesta odoslania môže do troch pracovných dní odo dňa prijatia správne vyplneného oznámenia, ako je to opísané v článku 4 bode 2 druhom pododseku, rozhodnúť o tom, že nebude s týmto oznámením konať ďalej v prípade, ak má voči preprave námietky v súlade s článkami 11 a 12. O tomto rozhodnutí a o svojich námietkach okamžite informuje oznamovateľa.“ V zmysle čl. 7 Nariadenia napokon platí „(4) Ak do 30 dní odo dňa prijatia oznámenia príslušný orgán miesta odoslania neodoslal oznámenie, ako to sa to vyžaduje v odseku 1, poskytne oznamovateľovi na základe jeho žiadosti odôvodnené vysvetlenie. Toto neplatí v prípade, ak sa žiadosti o informácie, na ktorú odkazuje odsek 2, nevyhovelo.“

Žalovaný uviedol, že oznámenie žalobcu nebolo úplné a neobsahovalo všetky požadované náležitosti podľa Nariadenia. Na túto skutočnosť bol žalobca žalovaným opätovne upozornený a vyzvaný na doplnenie oznámenia, pričom v jednotlivých výzvach boli vždy presne špecifikované náležitosti, ktorých doplnenie bolo potrebné na to, aby sa oznámenie považovalo za náležité, resp. správne vyplnené. Z uvedeného je zrejmé, že kým príslušný orgán miesta odoslania neskonštatuje, že oznámenie bolo náležité vyplnené (ale naopak oznamovateľa vyzýva na jeho doplnenie), oznámenie nemožno považovať za náležité, resp. správne vyplnené (k uvedenému viď aj argumentáciu obsiahnutú nižšie v časti IV. Bod 3 - str. 11 až 12 tohto vyjadrenia) a lehoty ustanovené v čl. 7 Nariadenia, ktorých začatie plynutia je naviazané na moment doručenia správne vyplneného oznámenia, nemôžu začať plynúť.

Aj v prípade, ak by pri postupe žalovaného nebola dodržaná lehota v zmysle čl. 7 ods. 2 Nariadenia (t. j. 3 pracovné dni), nemohla mať táto skutočnosť vplyv na právne postavenie žalobcu, ako ani na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a/alebo správnosť postupu pri jeho vydávaní. Uvedený záver platí predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosť, že dôvodom vznesenia námietok zo strany žalovaného bolo žalobcovo porušenie platných právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté už v čase podania oznámenia (ako vyplýva z jednotlivých rozhodnutí SIŽP uvedených vyššie). Nariadenie navyše prípadné zmeškanie lehoty podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia žiadnym spôsobom nesankcionuje. Naopak, v čl. 7 ods. 4 Nariadenia je upravený mechanizmus, ktorým sa oznamovatelia môžu domáhať svojich práv v prípade nečinnosti príslušného orgánu miesta odoslania. Tento mechanizmus však žalobca nevyužil.

Vzhľadom na uvedené žalovaný postupoval podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia, a teda do troch pracovných dní (napadnutým rozhodnutím zo dňa 03.06.2011) odo dňa prijatia správne vyplneného oznámenia (31.05.2011) rozhodol o tom, že nebude s týmto oznámením konať ďalej, nakoľko mal voči preprave námietky v súlade s článkami 11 a 12 Nariadenia (čl. 12 ods. 1 písm. d/, pričom o tomto rozhodnutí a o svojich námietkach okamžite informoval oznamovateľa. Úkony, ktoré žalovaný vykonal predtým, ako bolo doručené správne vyplnené oznámenie, tak nemožno spájať so začiatkom plynutia lehoty podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia, nakoľko žalovaný až do dňa doručenia doplneného oznámenia nekonal so správne vyplneným oznámením (podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia), ale s oznámením, ktoré nebolo vyplnené správne (podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia).

Podľa žalovaného ustanovenie § 23 ods. 4 zákona o odpadoch je pre účely posúdenia zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj postupu žalovaného, bez právneho významu, nakoľko netvorilo právny základ konania pred žalovaným a žalovaný podľa tohto ustanovenia nepostupoval ani sa na toto ustanovenie v žiadnom vo svojich rozhodnutí alebo výziev neodvolával.

Žalovaný je toho názoru, že v správnom súdnictve platí ust. § 157 ods. 2 primerane, nakoľko nejde o občianskoprávny spor, ale o súdny prieskum rozhodnutí orgánov verejnej správy a konajúci súd nie je povinný dať odpoveď na všetky, tak zo strany žalobcu, ako aj o strany žalovaného, vznesené námietky, pokiaľ tieto nemajú podstatný význam pre rozhodnutie súdu vo veci samej a ich prípadné zodpovedanie by rozhodnutie konajúceho súdu nijakým spôsobom neovplyvnilo, nakoľko tento bez dôvodných pochybností dospel na základe iných skutočností či dôkazov (v tomto konaní ide o skutočnosti, dôkazy vyplývajúce z administratívneho spisu predloženého v tomto konaní) k jednoznačnému záveru, ako vo

veci rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací s poukazom na § 492 ods. 1 a 2 Správneho súdneho poriadku (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 250i ods. 3 OSP na vady konania pred správnym orgánom sa prihliada, len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia tak, ako to bolo uvedené v rozsudku krajského súdu, ktorý sa relevantným spôsobom vysporiadal so všetkými dôležitými námietkami žalobcu.

Napadnuté rozhodnutie žalovaného tak vychádzalo zo správneho posúdenia veci a jeho postup bol súladný s týkajúcou sa právnou úpravou. Rovnako zákonne postupoval i súd konajúci v prvom stupni, preto najvyšší súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia v súlade s ust. § 219 ods. 1 a 2 OSP a na základe toho sa stotožnil s rozsudkom krajského súdu a nepovažujúc námietky žalobcu vznesené v odvolaní za dôvodné, napadnutý rozsudok postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach naň odkazuje.

Na zdôraznenie argumentácie rozsudku krajského súdu najvyšší súd dodáva, že na základe čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia môže príslušný orgán miesta odoslania vzniesť námietky, ak bol oznamovateľ predtým odsúdený za nezákonnú prepravu alebo iné nezákonné konanie v súvislosti s ochranou životného prostredia. Žalobcova interpretácia, ktorou uvedený článok posúdil, je v celom rozsahu nesprávna. Je zároveň aj v rozpore s prípadným logickým a gramatickým výkladom daného článku, s použitím ktorých je možné úplne jednoznačne vydedukovať, že predmetný článok Nariadenia upravuje jasne vymedzený dôvod, na základe ktorého je možné vzniesť námietky (odsúdenia oznamovateľa za nezákonnú prepravu alebo iné nezákonné konanie v súvislosti s ochranou životného prostredia) a tento dôvod je presne a určito definovaný. Vzhľadom k tomu, že nariadenia sú ako prameň práva Európskej únie záväzným momentom svojho vydania a priamo uplatniteľné, bolo by nielen duplicitné, ale aj neúčelné, nepotrebné a nelogické aby bolo opätovné vymedzenie dôvodu na vznesenie námietok upravené aj vo vnútroštátnom právnom predpise. Ústava Slovenskej republiky taktiež ustanovuje vo svojom čl. 7 ods. 2, že nariadenia ako priame záväzné akty Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Na vykonanie akéhokoľvek nariadenia teda nie je potrebné prijať žiadny vnútroštátny právny predpis, na rozdiel od toho ako to v tomto prípade popisuje žalobca. Slovné spojenie „podľa vnútroštátnych právnych predpisov“ uvedené v Nariadení sa nevzťahuje na samotný dôvod odmietnutia, ktorý ako už bolo spomenuté je dostatočne vymedzený v Nariadení, ale na skutočnosť, že príslušný orgán je pri vznesení námietok a odmietnutí prepravy povinný postupovať podľa vnútroštátnych predpisov. To znamená, že postup, ktorý príslušný orgán v danom konaní vykoná, má prebiehať podľa

vnútroštátnych právnych predpisov, samozrejme v rozsahu, v ktorom nie je upravený v Nariadení.

Takýmto vnútroštátnym právnym predpisom je v podmienkach Slovenskej republiky zákon o odpadoch a zároveň subsidiárne (pokiaľ to zákon o odpadoch nevyklučuje) sa na konanie aplikuje Správny poriadok. Tvrdenie, že napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím v osobitnom type správneho konania potvrdzuje aj skutočnosť, že žalobca sa domáha jeho preskúmania správnou žalobou podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nepostupoval v rozpore s čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia, ale naopak, máme za to, že k nesprávnemu právnemu posúdeniu daného článku došlo zo strany žalobcu.

Pokiaľ išlo o dostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia najvyšší súd poukazuje, judikatúra reprezentovaná Ústavným súdom Slovenskej republiky opakovane uviedla, že: „Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založí. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06).“ (III. ÚS 107/07).

Z už uvedeného je teda zrejmé, že súd nemusí poskytnúť účastníkom konania odpovede na všetky skutočnosti a námietky nimi tvrdené, teda túto povinnosť súdu nemožno chápať absolútne. V tomto zmysle je ústavne akceptovateľné pokiaľ sa súd: „...zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.“ (IV. ÚS 14/07).

V posudzovanom prípade je najvyšší súd toho názoru, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu neporušilo, a teda dodržalo požiadavku ústavnej akceptovateľnosti vyjadrenú v čl. 46 Ústavy. Máme za to, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku dostatočným spôsobom vyjadril ku všetkým podstatným skutočnostiam, pričom v odôvodnení rozsudku neopomenul detailne opísať postup žalovaného v priebehu administratívneho konania. So subsumáciou pod príslušné právne predpisy jasne konštatoval, že postup žalovaného považuje za právne opodstatnený a v súlade s čl. 7 Nariadenia: „nakolko vydal napadnuté rozhodnutie v lehote, až po správne vyplnenom oznámení a námietky vzniesol podľa čl. 12 ods. 1 písm. d/ Nariadenia o preprave odpadu.“ Súčasne krajský súd správne právne posúdil aj otázku aplikácie príslušných právnych predpisov, t. j. primárneho použitia európskej legislatívy a subsidiárneho použitia vnútroštátneho právneho poriadku.

K námietke žalobcu týkajúcej sa „prekvapivej“ zmeny výrokovej časti rozsudku krajského súdu po zrušení a vrátení veci najvyšším súdom v prospech žalovaného uvádzame, že odvolacie konanie je v Slovenskej republike vedené kasačnou zásadou, teda spôsobom rozhodovania odvolacieho orgánu, pri ktorom odvolací orgán nemôže napadnuté rozhodnutie zmeniť, ale musí ho zrušiť a vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. V súlade s touto zásadou a § 226 Občianskeho súdneho poriadku je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V predmetnom právnom spore Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd uznesením č. k. 8Sžp/36/2012-174 zo dňa 23.10.2013 zrušil a vrátil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/145/2011-146 zo dňa 17.07.2012 na ďalšie konanie. Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s námietkami žalovaného spočívajúcimi v otázke aplikácie príslušných právnych predpisov - „postupoval nedôsledne“. Najvyšší súd zaviazal krajský súd, aby: „...po opätovnom vysporiadaní sa s námietkami žalovaného znova vo veci rozhodol a svoje rozhodnutie náležite (teda dostatočne konkrétne) odôvodnil tak, aby ústavnému právu na spravodlivé súdne konanie bolo urobené zadosť.“ (mutatis mutandis). S ohľadom na vyššie uvedené, dospel najvyšší súd k záveru, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku dostatočným spôsobom vyrovnal so všetkými nedostatkami, ktoré mu boli vytknuté a jeho znenie je v súlade s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v zrušovacom uznesení, ktorým bol viazaný. Tomu neodporuje ani zmena výrokovej časti rozhodnutia krajského súdu, v ktorej po novom preskúmaní veci, rozhodol v rámci autoremedúry (ktorú nemožno stotožňovať s ust. § 210a Občianskeho súdneho poriadku) v prospech žalovaného.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobca úspešný nebol a žalovanému v takomto konaní náhrada trov neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.